

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2008-10-22

Ärendebeteckning
511-328-2007
Arkivbeteckning

1(5)

Enligt sändlista

Beslut om bildande av Gigtabergets naturreservat i Åsele kommun.

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att Gigtaberget som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Administrativa uppgifter

Namn	Gigtaberget
Nummer	240201
Reg-DOS-id:	2014116
Natura 2000, områdeskod:	-
Kommun	Åsele
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Gigtaberget ligger 20 km O om Åsele strax söder om byn Gigsele, ekokarta 21H 2-3i-j mittkoordinat: 7118700, 1596100 (RT90, 2,5 gonV)
Naturgeografisk region	32 c, norra Norrlands barrskogsområden och berg-kullslätter
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1.
Markägare/Ägarkategori	Staten genom Naturvårdsfonden
Fastighet	Gigsele, fastighetsbildning pågår
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	52 hektar
Skyddad areal produktiv skog	52 hektar

Syftet med reservatet

Syftet med Gigtabergets naturreservat är att bevara de värdefulla naturmiljöerna med boreal, brandpräglad barrnaturskog i gynnsamt tillstånd. Syftet nås genom naturvårdsbränning och genom att naturliga processer tillåts fortgå ostört. Naturskogsstrukturer som skiktning, gamla grova träd och död ved ska förekomma i gynnsam omfattning. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna

uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna utnyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

Motiv för beslutet

Gigtaberget ligger c:a 2 mil öster om Åsele. Reservatet utgörs av bergets toppparti samt ett utsnitt av nord- respektive sydsluttningen. Jordtäcket är tunt och här och var går berget i dagen. I den branta sydsluttningen finns stora block och håligheter som gör området kargt och otillgängligt, partier med stark vildmarkskänsla. Här finns bevarandevärden i form av gammal, brandpräglad, talldominerad naturskog. I nordsluttningen står en gles, hänglavsrik grannaturskog. Höga värden är knutna till de tallöverståndare på omkring 200- 400 år, ofta med tydliga brandljud, som finns spridda över stora delar av reservatet. Dessutom är det gott om död ved, i form av stora torrträd och grova lågor. Värden är också knutna till flera fynd av hotade och rödlisade arter, exempel på sådana är liten sotlav, skrovellav, dvärgbägarlav, lunglav, fläckporing, gammelgranskål, doftskinn, doftticka, tretåig hackspett samt spår av reliktböck.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att bevara dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara en ursprunglig flora och fauna. Inom den naturgeografiska regionen *Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden* (32c) där Gigtaberget är beläget utgör arealen skyddad naturskog blott 0,6 % av den totala skogsmarksarealen.

Reservatet utgör ett sammanhängande område av naturskogsartad tall- och granskog med tydlig brandprägel. Det stora inslaget av gamla träd med brandljud gör det mycket skyddsvärt. Dessutom är Gigtaberget beläget i en värdestrakt för tallskogar med närhet till andra skyddsvärda och skyddade skogar. Därtill är tallskog en prioriterad skogsmiljö enligt den regionala strategin för skydd av skog.

För att uppnå miljömålet Levande skogar ska 34 000 ha skog skyddas i form av naturreservat i Västerbottens län under perioden 1999-2010. I och med detta beslut om naturreservat så skyddas ytterligare 52 hektar produktiv skogsmark. Skyddet av detta område bidrar därför till att närma sig målet.

Genom beslutet säkerställs de höga naturvärdena och med hänsyn till områdets läge är förutsättningarna att långsiktigt bevara och utveckla de utpekade värdena goda. Länsstyrelsen bedömer också att naturreservat är den lämpligaste skyddsformen.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk och andra arbetsföretag eller anläggningar inte går att förena med bevarande av befintliga värden. Området är viktigt för bevarande av den biologiska mångfalden. Därför är detta, enligt länsstyrelsens uppfattning, ett område som i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap 4 §.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för bevarandet av den biologiska mångfalden och för allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna för markägare, sakägare och allmänhet. Vid avvägning enligt 7 kap 25 § har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Ärendets beredning

Gigtabergets höga naturvärden blev först kända i samband med Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering 1993. Därefter besöktes området av länsstyrelsen i samband med regeringsuppdraget om inventering av all statlig och urskogsartad skog (SNUS) 2004.

I december 2006 inkom markägaren med en avverkningsanmälan. Länsstyrelsen kontaktade markägaren och nådde en överenskommelse om att bevara skogen och att inleda en reservatsprocess under 2008. Naturvårdsverket tillstyrkte under januari 2008 att länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörd markägare i syfte att bilda naturreservat av området. Efter förhandlingar med den f d markägaren har området förvärvats av staten.

Länsstyrelsen har under beredningen av ärendet besökt området vid två tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden och inför planeringen av skötselplanen.

Ett förslag till beslut har varit ute på remiss. De instanser som svarat har inte haft något att erinra mot reservatet. SGU har dock anförts att prospekteringsverksamhet bör tillåtas enligt reservatsföreskrifterna eftersom det finns prospekteringsintresse i regionen. Länsstyrelsen väljer att inte skriva in vad som är tillåtet i föreskrifterna, istället kommer en eventuell framtida ansökan om prospektering att prövas i laga ordning. Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Föreskrifter för naturreservatet

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i reservatets skötselplan.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, mark- eller luftledning,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, ytt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schaka-

ta, dika, dikesrensa, dämma, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag,

4. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd,
5. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
6. framföra motordrivet fordon, undantag medges för uttransport av fälld älg samt för snöskoter på snötäckt, väl tjälad mark,
7. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäingsmedel.

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. utmärkning av reservatet enligt naturvårdsverkets standard (§ 38 områdesskyddsförordningen)
2. uppsättning av informationstavlor,
3. skötsel- och restaureringsåtgärder så som naturvårdsbränning enligt skötselplan,
4. undersökning av mark, vegetation och djurliv.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon, med undantag för snöskoter på snötäckt och väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,
4. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,

5. fånga eller insamla insekter och andra djur,
6. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Uppllysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Efter bildandet av naturreservatet omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen.

Chris Heister

Per Nihlén

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista:

Åsele kommun, Box 200, 910 60 ÅSELE
Lantmäterimyndigheten i AC-län, Box 3044, 903 02 UMEÅ
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM
SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 UPPSALA
Skogsstyrelsen, Storgatan 14, 910 60 ÅSELE
Karin Baer, Vilhelmina Norra, Lappudden 5811, 910 94 DIKANÄS

Kopia till (inklusive bilagor)

Naturskyddsfören. Patrik Nygren, V Hökmark 232, 930 10 LÖVÅNGER
Maud och Bertil Genbäck, Gigsele 10, 910 60 ÅSELE
Naturvårdsreg. Peter Näslund